

UCHWAŁA NR XII/91/15
RADY MIASTA ŚWIDWIN
z dnia 27 listopada 2015 roku

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Świdwin na lata 2016 - 2020.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015r. poz. 1515) oraz art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz.U. 2015r. poz.1390) uchwała się, co następuje :

§1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Mieście Świdwin na lata 2016 – 2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Świdwin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Projekt uchwały zgodny jest z przepisami prawa

Wiceprzewodnicząca Rady Miasta

Mirosława Lemańczyk

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Świdwinie na lata 2016-2020

Wstęp

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga współpracy różnych służb. Wdrażanie w życie „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie” jest gwarancją zintegrowanych działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych w tym zakresie.

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy jest:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997r. Nr 78, poz. 483 ze zm.). Rozdział drugi „Wolność, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne przyznając prawo obywatelowi żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015r. poz. 1515),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015r. poz. 1390).
- ustawa z dnia 26 października z 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2015r. poz.1286),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. 2015r. poz. 163 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2012r. poz.124 ze zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o pożytku publicznym i o wolontariacie (Dz.U.2014r. poz. 1118 ze zm.).

CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015r. poz.1390) przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (w rozumieniu art. 114 § 11 KK), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Według innej definicji, przemoc w rodzinie, zwana też przemocą domową jest to działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że ma charakter intencjonalny, siły są nierównomierne- ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy, narusza prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i ból. Wyróżnić można kilka rodzajów

przemocy, mówimy więc o przemocy fizycznej, przemocy psychicznej, przemocy seksualnej, ekonomicznej, zaniedbaniu. Przemoc nie jest działaniem jednorazowym, lecz procesem, który ma tendencję do powtarzania się. Przemoc z reguły nie jest stosowana w sposób ciągły- okresy agresji przeplatają się z okresami spokoju. Towarzyszy temu prawidłowość określana przez trzy fazy powtarzającego się cyklu przemocy. Są to:

1. Faza narastania napięcia- początkiem cyklu jest stopniowy wzrost napięcia oraz nasilanie się sytuacji konfliktowych.
2. Faza gwałtownej przemocy- w tej fazie narastające napięcie eksploduje, następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji. Sprawca traci kontrolę nad swoim zachowaniem.
3. Faza miodowego miesiąca- sprawca staje się jakby inną osobą, żałuje swojego postępowania, obiecuje, że to się nigdy nie powtórzy.

Przemoc domowa jest przestępstwem. Przestępstwo to znane jest w polskim kodeksie karnym jako przestępstwo znęcania się nad rodziną. Znęcanie się nad rodziną należy do przestępstw ściganych z urzędu.

SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE ŚWIDWINA

Z przeprowadzonej w 2015r. Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych na terenie Świdwina, wynika, że problem przemocy domowej istnieje. Według danych Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie, liczba interwencji związanych w przemocą na przestrzeni lat 2012-2014, wzrosła dwukrotnie. Wzrosła również liczba postępowań wszczętych w związku z naruszeniem § 207 KK (znęcanie się nad rodziną). Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2014 roku prowadził 58 spraw dot. przemocy w rodzinie. Spośród 120 dorosłych respondentów wybranych losowo do badań, połowa z nich zadeklarowała, że zna rodziny w swoim otoczeniu, w których występuje przemoc domowa. Co dziesiąty badany był ofiarą ze strony małżonka. W większości przypadków jest to przemoc psychiczna. Co siedemnasty badany przyznaje się do stosowania przemocy w stosunku do współmałżonka. Co piąty badany posiadający dzieci stosuje wobec swoich dzieci kary cielesne. Dorośli respondenci z reguły nie lekceważą problemu przemocy domowej i nie uważają, że jest on sztucznie wyolbrzymiany. Optymistycznym zjawiskiem jest fakt, że zdecydowana większość, bo aż 86% badanych nie zgadza się z tezą: „Ofiarom przemocy nie warto pomagać, gdyż i tak wycofają swoje zarzuty i wrócą do sprawcy”, chociaż niemal co ósmy respondent nie potrafi podać jednoznacznej odpowiedzi. Mieszkańcy Świdwina nie zgadzają się także ze stwierdzeniem, że surowe traktowanie dziecka przez rodziców hartuje dziecko i pozwala mu lepiej radzić sobie z przeciwnościami losu, choć co dziewiąty z badanych jest zwolennikiem takiego wychowania. Sześciu z dziesięciu dorosłych popiera pomysł prawnego zakazu stosowania kar fizycznych.

Badaniom poddano także uczniów świdwińskich szkół podstawowych, gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych (207 uczniów). Zgodnie z uzyskanymi odpowiedziami, dzieci w domach narażone są ze strony rodziców na różnego rodzaju akty przemocy, głównie przemocy psychicznej (wyzwiska). Zdarza się także przemoc fizyczna (popychanie, szarpanie, bicie). Co czternasty z badanych uczniów był karany przez rodziców w sposób niebezpieczny (lanie, w wyniku którego doznał urazu-siniak, zadrapanie). Co czwarty uczeń zna w swoim otoczeniu osobę, którą rodzice karzą fizycznie z nieistotnych powodów. Jak wynika z raportu NIK szkoła staje się coraz mniej bezpiecznym miejscem. Co piąty z badanych uczniów prowokował bójki z rówieśnikami, zaś trzech na dziesięciu badanych młodych ludzi było atakowanych przez rówieśników. Co piąty z uczniów doznawał przemocy ze strony rówieśników w szkole lub na podwórku, zaś co dwunasty przyznaje, że był sprawcą przemocy rówieśniczej. Co trzeci z uczniów doświadczył zjawiska cyberprzemocy. Był wulgarnie wyzywany, straszony lub ośmieszany w internecie lub za pomocą SMS. Często sprawcą cyberprzemocy był ktoś z kolegów. Zjawiskiem,

które w ostatnim czasie nasiliło się w szkołach jest agresja. Co piąty z badanych uczniów prowokował bójkę z rówieśnikami, zaś trzech na dziesięciu badanych młodych ludzi było atakowanych przez rówieśników.

Z analizy przedstawionych danych można przypuszczać, że rzeczywista liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą jest większa niż wskazują na to statystyki. Osoby doświadczające przemocy często przez wiele lat ukrywają swój problem, dlatego trudno jest określić dokładną skalę zjawiska przemocy w mieście. Niemal sześciu na dziesięciu badanych mieszkańców Świdwina jest przekonanych, że w ciągu ostatnich lat zjawisko przemocy nasila się.

W związku z powyższym podejmowane są na terenie miasta działania, które mają skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej, zarówno w zakresie rozpoznawania, zapobiegania, jak i efektywnego radzenia sobie z nią i jej skutkami.

ZASOBY RZECZOWE REALIZACJI PROGRAMU

Zadania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowane będą we współpracy m.in. z:

- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Komendą Powiatową Policji w Świdwinie,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdwinie,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Świdwinie,
- Poradnią Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Świdwinie,
- Strażą Miejską,
- placówkami służby zdrowia,
- organizacjami pozarządowymi, które statutowo zajmują się zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- placówkami oświatowymi,
- kościołami i związkami wyznaniowymi.

CELE PROGRAMU:

Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w mieście.

Cele szczegółowe:

- I. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie- profilaktyka i edukacja społeczna.
- II. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony i wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- III. Zwiększenie skuteczności oddziaływań na osoby stosujące przemoc w rodzinie.
- IV. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości świadczonych usług.

DZIAŁANIA W RAMACH PROGRAMU:

Cel I: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie- profilaktyka i edukacja społeczna.
Działania:
1) prowadzenie badań dotyczących skali zjawiska przemocy w rodzinie w mieście oraz podnoszenie świadomości społecznej na temat przemocy, 2) rozpowszechnianie informacji o instytucjach pomocowych działających na terenie Świdwina, 3) udział w społecznych kampaniach edukacyjnych i informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, 4) realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w placówkach oświatowych – warsztaty nabywania umiejętności społecznych, radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych, stresowych, propagowanie zachowań asertywnych, 5) przygotowanie edukatorów w zakresie realizacji programów profilaktycznych, 6) promowanie Programu.
Cel II: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony i wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
Działania:
1) prowadzenie poradnictwa prawnego i psychospołecznego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez konsultacje w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym, 2) podejmowanie przez Zespół Interdyscyplinarny działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”, 3) wsparcie psychologiczne ofiar przemocy przez specjalistów z Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Świdwinie, 4) prowadzenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą, 5) działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą poprzez oddziaływania edukacyjno-korekcyjne, 6) zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży zagrożonej dysfunkcją rodziny, m.in. przemocą domową.
Cel III: Zwiększenie skuteczności oddziaływań na osoby stosujące przemoc w rodzinie.
Działania:
1) realizowanie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, 2) stosowanie procedury „Niebieska Karta” przez uprawnione podmioty.
Cel IV: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości świadczonych usług.
Działania:

- 1) organizowanie i zlecenie szkoleń podnoszących kwalifikacje osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- 2) wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie w formie superwizji,
- 3) przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 4) podnoszenie kompetencji członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych poprzez udział w szkoleniach i konferencjach.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE:

1. Monitoring realizacji Programu będą prowadzić wszystkie podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz podmioty, którym takie zadania zlecono do realizacji.
2. Wdrażanie i monitorowanie Programu zostanie powierzone Zespołowi Interdyscyplinarnemu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ocena stopnia realizacji Programu będzie odbywać się na podstawie rocznego sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego przedłożonego Burmistrzowi Miasta Świdwin.

**Uzasadnienie do Uchwały Nr XII/91/15
Rady Miasta Świdwin z dnia 27 listopada 2015 roku**

Art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. 2015r. poz.1390) stanowi, że zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

BURMISTRZ MIASTA

mgr Andrzej Owstak